

היום נלמד בעזרת ה':

ברכות דף לד

משנה: האומר בתפילתו "יברוך טובים" הרי זו מדרכי המינות, כיון שאנו מצווים לכלול גם את הרשעים בתפילותינו (כמו החלבנה שריחה רע, והיא מסממני הקטורת).

שליח ציבור שטעה ולא יכול למשיך, יעבור אחר במקומו לפני התיבה. ואותו שעולה במקום הש"ץ לא יסרב (אף שתמיד צריך לסרב בהתחלה), ויתחיל מתחילת הברכה שטעה בה הש"ץ הקודם.

שליח ציבור לא יענה אמן אחר הכהנים, כדי שלא יטעה. ואם הוא בעצמו כהן, לא ישא את כפיו. ואם הוא בטוח בעצמו שלא יטעה, יכול לשאת את כפיו.

גמרא: דין מי שמבקשים ממנו להיות שליח ציבור: בפעם הראשונה צריך לסרב, בפעם השנייה "מהבהב" = מכין את עצמו לעמוד, ובפעם השלישית יורד לפני התיבה.

3 דברים ריבויים קשה ומיעוטם יפה: שאור לבצק, מלח לתבשיל, וסרבנות.

דין טעות בתפילה: טעה באחת מ- 3 הברכות הראשונות (= אבות, מחיה המתים, אתה קדוש) חוזר לתחילת התפילה, טעה בברכות האמצעיות חוזר ל"אתה חונן", טעה באחת מ- 3 הברכות האחרונות (= רצה, מודים, שים שלום) חוזר ל"רצה".

בברכות האמצעיות יכול לשאול צרכיו, כפי שאמר רבי חנינא - שבשלוש הברכות הראשונות המתפלל דומה לעבד שמשבח את רבו, בברכות האמצעיות דומה לעבד שמבקש פרס (= מתנה) מרבו, ובשלוש האחרונות דומה לעבד שקיבל פרס מרבו ומבקש רשות ללכת.

אלו הברכות שאדם שֹׁקֵה (= מתכופף וכורע) בהם ב'שמונה עשרה': בתחילת ברכת 'אבות' ובסופה, ובתחילת ברכת 'מודים' ובסופה (= הטוב שמך ולך נאה להודות).

לא יכרע בכל ברכה, אלא רק היכן שתקנו חכמים (ראה ביאור תוספות ד"ה מלמדיו).

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

דיני הכריעות שאמרנו הם ב'הדיוט' (= אדם רגיל), אבל כהן גדול כורע בסוף כל ברכה, והמלך בתחילת כל ברכה ובסופה. וי"א שכהן גדול בתחילת כל ברכה ובסופה, והמלך כיון שכרע שוב אינו זוקף עד סוף התפילה.

הגמרא מבארת את ההבדלים בין סוגי הכריעות: קידה - משתחוה עד שפניו נוגעים בקרקע. כריעה - על הברכיים. השתחואה - פושט את ידיו ואת רגליו ומשתטח על הארץ.

משנה: המתפלל וטעה, סימן רע לו, שאין הקב"ה חפץ בתפילתו. ואם הוא שליח ציבור, סימן רע לשולחיו (= הציבור).

כשהיה רבי חנינא מתפלל על החולים - אם תפילתו הייתה שגורה בפיו היה יודע שהחולה יחיה, ואם לא, היה יודע שהוא ימות.

גמרא: "המתפלל וטעה סימן רע לו" הוא דווקא כשטעה בברכת 'אבות'.

המתפלל 'שמונה עשרה' צריך לכוון בכל הברכות, ואם אינו יכול, יכוון בברכת אבות.

נחלקו האמוראים על מי נאמרו כל הנבואות הטובות שהתנבאו הנביאים על ישראל.

הגמרא מביאה 2 מקרים בהם התפלל רבי חנינא על החולה וידע שיבריא.

צריך להתפלל בבית שיש לו חלונות, שע"י כך הוא מכוון את ליבו, ומסתכל לשמים וליבו נכנע.

חצוף מי שמתפלל בבקעה (= מקום פתוח ללא מחיצות), שכשהוא מתפלל במקום סגור וצנוע יש לו אימה מהקב"ה, וליבו נשבר.

 הדרן עלך אין עומדין

מושגים בדף

מפני הטרוף: בלבול. **שגורה:** סדורה.